

at Indenrigsministeren, paa Statens Vegne, indtil videre ved en Veidirecteur, fører Tilsyn med Landets Veivæsen og ved sin Resolution afgjør alle Meningsforskjelligheder imellem Controllen og Amterne;

at det ved Lov bestemmes, hvilke Fordringer Staten stiller til Veiene og kræver fyldestgjorte igjennem Statens Tilsyn;

at Regnskaberne for det offentlige Veivæsen aflægges efter den af Ministeren foreskrevne Formel og indsendes til kritisk Revision af Veidirecteuren.

Forinden Commissionen forlader dette Spørgsmaal, skal den endnu henlede Ministerens Opmærksomhed paa, at det formeentligt vilde være til megen Nytte, om der ved Ministeriets Foranstaltning tilveiebragtes en kortfattet og tydelig Haandbog i Veibehandling, saavel til technisk som administrativ Veiledning, dette sidste med særdeles Hensyn til Regnskabsvæsenet.

Naar der dernæst ved Ministeriets Skrivelse er forelagt Commissionen det Spørgsmaal, „hvoreledes Ordningen af de finansielle Forhold imellem Amterne og Statskassen lader sig iværksætte“, da berøver dettes Besvarelse væsentligt paa, hvilke Fordringer der ved en saadan Ordning med Nette kan stilles.

Det hører med til den Tanke, som Commissionens Fleertal har stræbt at gjøre gjældende, og som gaaer ud paa at udløse Veivæsenet fra enhver umiddelbar Statsbestyrelse og kun forbeholde Regjeringen Controllen, at ogsaa Statskassen skal være fritaget for at udrede andre Udgifter til Veivæsenet end dem, som foranlediges ved Controllens Iværksættelse.

Commissionens Forslag gaaer derfor ud paa, at Veiskatten bortfalder som Indtægt for Statskassen, men opkræves til Indtægt for Amtskommunen med det Beløb, som er nødvendigt til Dækning af Udgifterne til Veivæsenet. Der vil herefter ikke længere være nogen Grund til at vedblive med den delte Beregning efter Forordningen af 29de September 1841 § 17 c og d eller at beregne særskilt for Hovedlandeveisene og Biveiene; den hele Veitudgift fløer igjennem Amtrepartitionsfonden, og Kjøb-

stæderne indbetale som hidtil deres Bidrag til Fonden. Der fremstiller sig her Spørgsmaalet om at begrænde Veitudgifternes Størrelse ved Lov saaledes, som fleet er i Forordningen af 29de September 1841; den her dragne Grændse af 1 Rd. 32 β pr. Tonde Hartkorn har uden tvivl paa mange Steder vist sig at være for snever efter Tiderne, og saafremt det maatte ansees fornødent at fastholde en Begrændsning af Amtsråadets Beskatningsret til Veivæsenet har Maximum neppe sættes under 2 Rd. pr. Tonde Hartkorn.

Men ved Siden af Statskassens Fritagelse for fremtidige Udgifter til Veivæsenet, vil det være at undersøge, om det gaaer an at opløse det Fælledsskab, der hidtil har bestaaet imellem Amterne og tilveiebragt en vis Lighed i Veibyrderne igjennem den saakaldte Veikasse, og om det ikke vil være billigt fremdeles at opretholde denne Udviklingsanstalt, for at det enkelte Amt, der har en forholdsvis stor Veilængde af Hovedlandeveis, ikke skal blive haardere trykket af at bære denne Byrde alene. Det er her Stedet at spørge om, i hvilken Grad Lighed i Byrder kan fordres, og Lovgivningen besvare dette Spørgsmaal derhen, at den ikke vedkjender sig en saadan Lighedsfordring. Den langt overveiende Deel af Veibyrden er her i Landet communal, Sogne- og Amtsviis, og naar Forordningen 29de September 1841 har gjort Hovedlandeveisene til en Statsinstitution, da var det ikke for at tilveiebringe Lighed i Byrder, men for hurtigere og bedre at sørge for Hovedcommunicationen i Landet. Ligesom disse Veie tidligere vare Amtsvæie, saaledes har den nævnte Forordning ogsaa deels opretholdt den communale Character ved at lade den større Part af Veiskatten udrede Amtsviis, deels igjennem den Bestemmelse, at hvert Amt skal udrede forlods $\frac{1}{3}$ af Udgiften, henægtet Fordringen om lige Byrder for alle Landets Amter. Det er nærmest Udgiften til den sælleds Administration (§ 17. c), som blev ligeligt fordeelt paa Hartkornet, men Byrden af selve Arbeidet ved Veien forblev tildeels afhængig af det enkelte Amts særlige Forhold. Dette maa ogsaa fuldstændig billiges, thi Hoved-